

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-169-10

Druk nr 3752
Warszawa, 28 grudnia 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącej rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzonej w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., oraz Protokołu zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet

**przechwytyjących, sporządzoną w
Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r.,
sporządzonego w Krakowie dnia 3 lipca
2010 r.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 sierpnia 2008 r. w Warszawie została sporządzona Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotycząca rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących.

W dniu 3 lipca 2010 r. w Krakowie został sporządzony Protokół zmieniający Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzoną w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r.

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową oraz Protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- zostały one uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych,
- są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone,
- będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącej rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzonej w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r.,

oraz

Protokołu zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzoną w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., sporządzonego w Krakowie dnia 3 lipca 2010 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącej rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzonej w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., oraz Protokołu zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących, sporządzoną w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., sporządzonego w Krakowie dnia 3 lipca 2010 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel związania się RP Umową oraz Protokołem

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotycząca rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących (zwana dalej Umową) została podpisana w Warszawie w dniu 20 sierpnia 2008 r. Podstawą stanowiska delegacji polskiej była instrukcja negocjacyjna zaakceptowana przez Prezesa Rady Ministrów w maju 2007 r.

Umowa miała na celu uregulowanie kluczowego elementu współpracy między Rzeczpospolitą Polską a USA w dziedzinie obrony przeciwrakietowej, czyli umieszczenia na terytorium polskim amerykańskich antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących („ground-based interceptors” – GBI). W Umowie określone zostały podstawy prawne instalacji w bazie wojskowej na terytorium polskim (dalej: Bazie) amerykańskich antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących oraz regulacje dotyczące ewentualnego użycia tych rakiet. Zakładanym celem rozmieszczenia rakiet GBI na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej było zwalczanie rakiet średniego, pośredniego i dalekiego zasięgu wystrzeliwanych z regionu Bliskiego Wschodu.

W Umowie zawarto szereg rozwiązań prawnych dotyczących takich kwestii, jak: status oraz zasady budowy i funkcjonowania Bazy, w której będą rozmieszczone elementy amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej z dziesięcioma wyrzutniami rakiet przechwytyjących, reguły jej używania przez siły amerykańskie, zasady sprawowania dowództwa w Bazie, włączając w to podział kompetencji między polskim i amerykańskim dowódcą Bazy, zabezpieczenie logistyczne Bazy, zasady korzystania z infrastruktury Bazy przez znajdujące się w niej siły amerykańskie, współpraca między organami Rzeczypospolitej Polskiej a USA w zakresie bezpieczeństwa Bazy, ochrona środowiska, odpowiedzialność prawno-międzynarodowa za ewentualne szkody spowodowane użyciem systemu obrony przeciwrakietowej.

Umowa w Art. II – VII zawiera regulacje dotyczące funkcjonowania Bazy, w której będą rozmieszczone elementy systemu przeciwrakietowego. Stosownie do postanowień Art. II i III będzie to polska baza wojskowa w Słupsku – Redzikowie, która zostanie częściowo

udostępniona stronie amerykańskiej, jakkolwiek na terenie Bazy będzie stale obecny komponent polski, a sama Baza będzie znajdować się pod polskim dowództwem. Na terenie Bazy będzie obowiązywało prawo polskie. Ponadto polski Dowódca Bazy będzie miał dostęp do terenu całej Bazy, a strona polska będzie ustanawiać procedury dostępu do Bazy przedstawicieli stron trzecich. Baza pozostaje integralną częścią terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie występuje jakiegokolwiek uszczuplenie suwerennych praw państwa polskiego w zakresie zwierzchnictwa terytorialnego nad terenem Bazy (Art. III ust. 2). Rzeczpospolita Polska jest także właścicielem wszystkich budynków, budowli oraz rzeczy trwale związanych z gruntem na terenie Bazy, w tym zbudowanych lub przebudowanych przez USA (Art. III ust. 5).

W Art. IX, będącym jednym z najważniejszych przepisów Umowy, zawarto zobowiązanie USA do zapewnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz obrony Rzeczypospolitej Polskiej przed atakiem raketami balistycznymi przy użyciu amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej. W Art. VII ust. 3 zawarto też zapis dotyczący zobowiązania USA do koordynacji z Rzeczpospolitą Polską tzw. planu ewentualnościowego, określającego działania, które zostaną podjęte w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa Bazy. Ponadto na mocy Art. IX zapewniono udział Rzeczypospolitej Polskiej w procesie opracowywania zasad użycia systemu obrony przeciwrakietowej do obrony Rzeczypospolitej Polskiej i Obszaru Północnoatlantyckiego, oraz zdefiniowano zakres danych, jakie Rzeczpospolita Polska będzie otrzymywać z całego systemu obrony przeciwrakietowej USA (na poziomie równym innym sojusznikom współpracującym w ramach systemu z USA). W zakresie sposobu używania Bazy strona amerykańska została zobowiązana na mocy ust. 4 tego artykułu do używania Bazy oraz rozmieszczonych w niej elementów systemu obrony przeciwrakietowej tylko do celów zgodnych z prawem międzynarodowym, w tym z Kartą Narodów Zjednoczonych, oraz wyłącznie w ramach wykonywania prawa do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony.

Na podstawie Art. XIII ustalono, iż USA będą finansować koszty budowy oraz utrzymania wszelkich obiektów i urządzeń znajdujących się w części Bazy używanej wyłącznie przez stronę amerykańską, jak również pokryją koszty związanych z tym usług. Strona polska pokryje natomiast koszty budowy oraz utrzymania obiektów i urządzeń znajdujących się w polskiej części Bazy i używanych wyłącznie (lub przede wszystkim) przez polskie dowództwo, jak również będzie odpowiedzialna za opłaty lokalne związane z funkcjonowaniem Bazy.

W odniesieniu do odpowiedzialności prawnej za skutki użycia systemu obrony przeciwrakietowej, w Art. XIV Umowy uzgodniono, że roszczenia za szkody w Polsce spowodowane użyciem systemu będą zaspokajane na podstawie odpowiednich zapisów Art. VIII Umowy między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (NATO SOFA), której stronami są Rzeczpospolita Polska i USA jako państwa członkowskie NATO. Strona amerykańska będzie ponosić odpowiedzialność za szkody związane z użyciem systemu tylko wtedy, gdy USA uzna taką odpowiedzialność i w takim przypadku roszczenia będą zaspokajane według prawa amerykańskiego. Analogiczne rozwiązanie zastosowano w odniesieniu do strony polskiej; Rzeczpospolita Polska będzie ponosić odpowiedzialność tylko w przypadku, gdy taka odpowiedzialność zostanie przez nią uznana, ponieważ szkody lub straty są następstwem jej działań lub zaniechań.

Załącznik do Umowy stanowi, że liczba członków sił zbrojnych i personelu cywilnego USA początkowo rozmieszczonych w Bazie nie przekroczy 500 osób. Liczba ta nie może zostać zwiększona bez uzyskania wcześniejszej zgody polskiego Ministerstwa Obrony Narodowej.

Umowa po jej podpisaniu nie została skierowana do ratyfikacji, gdyż administracja wybranego w listopadzie 2008 r. na prezydenta USA Baracka Obamy dokonała kompleksowego przeglądu programu obrony przeciwrakietowej USA. W jego wyniku 17 września 2009 r. USA ogłosiły decyzję o modyfikacji koncepcji systemu. Według nowej koncepcji amerykańska obrona przeciwrakietowa w Europie ma w pierwszej kolejności zapewniać ochronę przed rakietami krótkiego i średniego zasięgu wystrzelonymi z Bliskiego Wschodu. System ten ma być rozwijany w sposób etapowy, w zależności od pojawiających się zagrożeń raketowych i dostępności technologii (the European Phased Adaptive Approach – EPAA). Ma on również opierać się na już sprawdzonych systemach obrony przeciwrakietowej (tj. systemach Patriot, THAAD, SM-3). Ponadto USA zdecydowały, że przyszłe instalacje obrony przeciwrakietowej w Europie staną się ich wkładem w budowę systemu obrony przeciwrakietowej NATO.

W odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej powyższa decyzja oznaczała de facto rezygnację przez USA z rozmieszczenia na terytorium polskim antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących typu GBI, o których mowa w Umowie. Równocześnie Rzeczpospolita Polska otrzymała od USA propozycję (potwierdzoną 1 października 2009 r. w formie pisemnej) współpracy przy realizacji nowej koncepcji. Zakładała ona

rozmieszczenie na terytorium polskim bazy z raketami przechwytyjącymi bazowania naziemnego typu SM-3. Przeznaczeniem tej instalacji ma być obrona Europy Środkowej i Północnej przed atakiem rakiet średniego i pośredniego zasięgu (do 5,5 tys. km). Koncepcja etapowego rozwoju systemu zakłada, że instalacja ta osiągnie gotowość operacyjną ok. 2018 roku.

Rzeczpospolita Polska wyraziła zainteresowanie udziałem w budowie nowego systemu podczas wizyty w Polsce wiceprezydenta USA J. Bidena (Warszawa, 21 października 2009 r.). Oba państwa potwierdziły również gotowość kontynuacji współpracy w dziedzinie obrony przeciwrakietowej na mocy podpisanej w sierpniu 2008 r. Umowy, po jej adaptacji do nowego rodzaju systemu obrony przeciwrakietowej opartego o rakiety SM-3 oraz do wykorzystania w tym celu bazy w Słupsku – Redzikowie.

W związku ze zmianą koncepcji systemu obrony przeciwrakietowej umawiające się strony Umowy zidentyfikowały potrzebę uaktualnienia jej treści. Uzgodniono, że zmiany zostaną dokonane przez zawarcie protokołu modyfikującego zapisy Umowy.

Protokół został podpisany w dniu 3 lipca 2010 r. w Krakowie. Zakres zmian w Umowie dokonanych Protokołem jest możliwie najmniejszy, a wprowadzone zmiany mają wyłącznie charakter umożliwiający realizację zadań sił USA przeznaczonych do rozmieszczenia w Słupsku – Redzikowie, w oparciu o system inny niż wykorzystujący pociski typu GBI.

Zmiany zawarte w Protokole obejmują:

- modyfikację technologii określającej system oraz jego elementy (zastąpienie rakiet przechwytyjących GBI bazowania podziemnego systemem naziemnym),
- zdefiniowanie w sposób opisowy systemu obrony przeciwrakietowej przeznaczonego do rozmieszczenia w Słupsku – Redzikowie oraz wyliczenie jego elementów w zmodyfikowanym załączniku do Umowy. Dodatkowym elementem w stosunku do instalacji wykorzystującej rakietę GBI jest radar naprowadzania rakiet,
- uaktualnienie mapy bazy stanowiącej załącznik do Umowy (przesunięcie granic między wewnętrznymi strefami bazy, będące wynikiem innych niż dla GBI wymagań terenowych dla planowanego rozmieszczenia systemu SM-3).

Podstawową zmianą redakcyjną wprowadzoną w tekście Umowy przez Protokół jest zmiana określenia „antybalistyczne obronne rakiety przechwytyjące” na „system obrony przed raketami balistycznymi”. Zmiana ta, odzwierciedlająca modyfikację technologii użytej

w instalacji, pociągnęła za sobą konieczność dostosowania polskiej wersji językowej przez zmianę słowa „przeciwrakietowej” na „przed raketami balistycznymi” we wszystkich miejscach, w których użyto go w Umowie.

Art. IV Protokołu wprowadza do Art. II Umowy definicję systemu obrony przed raketami balistycznymi stanowiąc, iż system ten „obejmuje rakiety przechwytyjące systemu obrony przed raketami balistycznymi, system radarowy, wyrzutnie, system dowodzenia i kontroli, system łączności, sprzęt związany z misją obrony przed atakiem rakiet balistycznych i sprzęt do wsparcia tej misji”.

Art. XII zmienia Załącznik do Umowy przez dostosowanie nazwy systemu obrony analogicznie do pozostałych artykułów, a ponadto wylicza enumeratywnie komponenty Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej, stanowiącego część Bazy, w której umieszczony jest system obrony przed raketami balistycznymi. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami Kompleks ma się składać z: obiektów administracyjnych, konserwacji i warsztatów naprawczych; instalacji wodociągowej, instalacji rozdziału mediów, generatora zasilania, instalacji łączności, instalacji magazynowania i dystrybucji paliwa, stacji kontroli zabezpieczeń wejść i wyjść, instalacji monitoringu stanu bezpieczeństwa, terenu magazynowego, modułów wyrzutni rakiet przechwytyjących, radaru oraz instalacji dowodzenia.

Różnice między dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym

Umowa i Protokół samoistnie nie powodują konieczności dokonania zmian w obowiązującym ustawodawstwie. Umowa zobowiązuje natomiast strony do zawarcia odrębnych porozumień, mających charakter wykonawczy w stosunku do Umowy, jak w sprawie zasad korzystania z terenów otaczających Bazę (Art. V ust. 7), przekazywania stronie polskiej danych personelu USA (Art. III ust. 11), wymiany informacji wywiadowczych i kontrwywiadowczych o wszelkich zagrożeniach dotyczących Bazy (Art. VII ust. 7 i 8), utworzenia stanowisk oficerów łącznikowych dla strony polskiej w celu umożliwienia ścisłej współpracy w zakresie systemu obrony przeciwrakietowej (Art. IX ust. 5). Art. XV przewiduje możliwość zawierania również innych porozumień wykonawczych, w zależności od sytuacji i potrzeb stron.

Zmiany w Umowie wprowadzone Protokołem mają charakter dostosowujący treść Umowy do instalacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w bazie Słupsk – Redzikowo, amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej opartego o rakiety inne niż GBI.

Przewidywane skutki związania się Umową i Protokołem (społeczne, gospodarcze, finansowe, polityczne i prawne)

Wszelkie koszty budowy i utrzymywania Bazy będzie ponosić strona amerykańska. Umowa może jednak wywołać dodatkowe obciążenia finansowe dla budżetu państwa związane z realizacją przez stronę polską przewidzianych w niej obowiązków w zakresie: zapewnienia zewnętrznego bezpieczeństwa Bazy (ewentualna relokacja jednostek wojskowych, nowe zadania dla policji lokalnej), rozmieszczenia na terenie Bazy komponentu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (w tym polskiego dowódcy) oraz wykonywania przez niego określonych zadań, organizacji wizytacji, wprowadzenia systemu kontroli lotów nad i wokół Bazy.

Protokół samoistnie nie wywołuje obciążeń finansowych dla budżetu państwa ponad te, które są przewidywane w związku z realizacją przez stronę polską obowiązków przewidzianych w Umowie.

Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Protokołem zmieniającym Umowę nie spowoduje bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych.

Umowa wraz z Protokołem zmieniającym tworzą podstawy ciągłości długofalowej współpracy Rzeczypospolitej Polskiej i USA w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Stwarzają podstawy prawne dla pozycji Rzeczypospolitej Polskiej jako jednego z kluczowych europejskich sojuszników USA w budowie systemu obrony przeciwrakietowej i będą podstawą dla wkładu Rzeczypospolitej Polskiej w zapewnienie Sojuszowi Północnoatlantycznemu ochrony przed zagrożeniem atakiem raketami balistycznymi.

Rozmieszczenie systemu obrony przeciwrakietowej w Europie stanowi jeden ze środków odpowiedzi na rosnące wyzwanie dla bezpieczeństwa Obszaru Północnoatlantycznego związane z proliferacją broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia (raket balistycznych) szczególnie na obszarze Bliskiego Wschodu. System SM-3 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanie się w przyszłości częścią systemu obrony przeciwrakietowej NATO, zgodnie z decyzją USA o wniesieniu swoich instalacji obrony przeciwrakietowej na

obszarze Europy do systemu sojuszniczego oraz decyzją szczytu Sojuszu Północnoatlantyckiego w Lizbonie (listopad 2010 r.) o uznaniu obrony przeciwrakietowej za misję NATO.

Tryb związania Umową i Protokołem

Umowa wraz z Protokołem zmieniającym podlega procedurze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie z uwagi na fakt, że stanowią one układ wojskowy w rozumieniu art. 89 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

UMOWA MIĘDZY
RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
A
RZĄDEM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI
DOTYCZĄCA ROZMIESZCZENIA
NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANTYBALISTYCZNYCH
OBRONNYCH RAKIET PRZECHWYTUJĄCYCH

Preambuła

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki, zwane dalej „Stronami”;

Uznając, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków służących do ich przenoszenia, w tym rakiet balistycznych, stanowi poważne zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, oraz dla Stron, ich sojuszników i przyjaciół;

Działając zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym z wiążącymi je wielostronnymi i dwustronnymi umowami międzynarodowymi, a w szczególności z postanowieniami Traktatu Północnoatlantyckiego sporządzonego w Waszyngtonie w dniu 4 kwietnia 1949 roku, Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie w dniu 19 czerwca 1951 r., zwanej dalej NATO SOFA, Umowy nabycia i usług wzajemnych pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Departamentem Obrony Stanów Zjednoczonych Ameryki, sporządzonej w Warszawie w dniu 22 listopada 1996 r., oraz Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie środków bezpieczeństwa służących ochronie informacji niejawnych w sferze wojskowej, sporządzonej w Warszawie w dniu 8 marca 2007 r., zwanej dalej GSOMIA;

Uznając zastosowalność Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki uzupełniającej Umowę NATO SOFA, zwanej dalej Polsko-Amerykańską Umową Uzupełniającą SOFA od dnia jej wejścia w życie;

Uznając również potrzebę połączenia i wzmocnienia swych wysiłków dla celów indywidualnej i zbiorowej samoobrony, utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz dalszego rozwoju ich zdolności odpowiedniego reagowania na zagrożenia i ataki, w tym o charakterze terrorystycznym;

Potwierdzając, że rozmieszczenie na terytorium Polski antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących stanowi istotny wkład Rzeczypospolitej Polskiej w budowę i dalsze wzmacnianie systemu obrony przeciwrakietowej Stanów Zjednoczonych;

Uznając, że współpraca między sojusznikami i przyjaciółmi, w tym z członkami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, zwanej dalej NATO, dla celów obrony przeciw zagrożeniu raketami balistycznymi jest ważna, i że rozmieszczenie na terytorium Polski amerykańskich antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących wzmocni oraz uzupełni istniejące związki w zakresie bezpieczeństwa między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki oraz przyczyni się do utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, Stanów Zjednoczonych i NATO;

Mając na względzie wspólne interesy w dziedzinie obronności oraz uznając, że współpraca w zakresie obrony przed raketami balistycznymi stanowi jeden z elementów szerszej, dwustronnej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, która powinna przyczynić się do wzmocnienia bezpieczeństwa Stron;

Uznając wspólną wizję szerszej i pogłębionej współpracy strategicznej między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi oraz w dążeniu do niej, ustanawiając Grupę Konsultacyjną ds. Współpracy Strategicznej (GKWS) mającą na celu ułatwienie konsultacji w zakresie wzmocnienia wzajemnego bezpieczeństwa, w tym przekształcania i modernizacji Sił Zbrojnych RP, w ramach Artykułu 3 Traktatu Północnoatlantyckiego;

Uznając, że Stany Zjednoczone zamierzają dostarczać Rzeczypospolitej Polskiej informacje i koordynować z nią plany ewentualnościowe dotyczące bezpieczeństwa i obronności Bazy.

Uzgodniły, co następuje:

Artykuł I **Cel i zakres**

1. Niniejsza Umowa ustanawia prawa i obowiązki Stron dotyczące używania przez Stany Zjednoczone Terenu Zamkniętego na terytorium Polski w miejscowości Słupsk-Redzikowo, w celu rozmieszczenia na nim oraz użycia nienuklearnych, antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących.
2. Po wejściu w życie Polsko-Amerykańskiej Umowy Uzupełniającej SOFA, każde postanowienie tej umowy stosuje się *mutatis mutandis* do niniejszej Umowy o ile nie stanowi ona, że konkretny przepis Polsko-Amerykańskiej Umowy Uzupełniającej SOFA nie stosuje się. W sprawach nieobjętych niniejszą Umową lub Polsko-Amerykańską Umową Uzupełniającą SOFA, stosuje się umowę NATO SOFA w takim zakresie, w jakim są one nią objęte.

Artykuł II **Definicje**

W niniejszej Umowie wyrażenie:

„Baza” - oznacza Teren Zamknięty na terytorium Polski w miejscowości Słupsk-Redzikowo, używany przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy i przez okres jej obowiązywania, w celu rozmieszczenia na nim oraz użycia antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących. Baza stanowi Uzgodniony Obiekt i Teren. „Teren Zamknięty” - oznacza zgodnie z polskim prawem obszar o ograniczonym dostępie ze względów bezpieczeństwa i obrony.

„Obiekt/Instalacja” - oznacza obszar na terenie Bazy, gdzie mieści się Kompleks Obrony Przeciwrakietowej oraz wspomagająca go infrastruktura, dostęp do których jest kontrolowany przez Stany Zjednoczone Ameryki. Obiekt/Instalacja stanowi Uzgodniony Obiekt i Teren.

„Kompleks Obrony Przeciwrakietowej” – oznacza obszar na terenie Obiektu/Instalacji, w odniesieniu, do którego Stany Zjednoczone Ameryki utrzymują podwyższony stopień kontroli dostępu.

Określenia „siły zbrojne” „personel cywilny”, „Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych”, „osoba pozostająca na utrzymaniu”, „amerykański wykonawca kontraktowy”, „pracownicy amerykańskiego wykonawcy kontraktowego” i „Uzgodniony Obiekt/Instalacja i Teren” mają znaczenie określone w Polsko-Amerykańskiej Umowie Uzupełniającej SOFA.

Artykuł III **Status i eksploatacja Bazy**

1. Baza jest własnością Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych używają Bazy bez uszczerbku dla suwerenności i prawa Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zgodnie z polskim prawem Baza będzie miała status Terenu Zamkniętego.
4. Na terenie Bazy obowiązuje prawo polskie. Siły zbrojne i personel cywilny oraz jego członkowie, a także osoby pozostające na ich utrzymaniu na terenie Bazy i na pozostałym terytorium Polski są zobowiązane przestrzegać prawa Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Rzeczpospolita Polska jest właścicielem wszystkich budynków, budowli oraz rzeczy trwale związanych z gruntem na terenie Bazy, w tym również tych zbudowanych, używanych, przebudowanych lub zmodernizowanych przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych, natomiast Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych i wykonawcy amerykańscy, w zależności od sytuacji, pozostają właścicielami ruchomości oraz instalacji.

6. Stany Zjednoczone są odpowiedzialne za utrzymanie porządku i dyscypliny w Siłach Zbrojnych Stanów Zjednoczonych obecnych w Bazie, zgodnie z prawem wewnętrznym i przepisami Stanów Zjednoczonych.
7. Działania na terenie Bazy są prowadzone z należyтым uwzględnieniem wymogów zdrowia publicznego i bezpieczeństwa.
8. Stany Zjednoczone nie będą przeprowadzać bez zgody Rzeczypospolitej Polskiej żadnych próbných odpaleń antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących rozmieszczonych na terenie Bazy.
9. Ilość członków sił zbrojnych i personelu cywilnego, którzy zostaną początkowo rozmieszczeni na terenie Bazy oraz opis głównych elementów Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej określa Załącznik. Całkowita ilość członków sił zbrojnych i komponentu cywilnego stacjonujących na terenie Bazy oraz wszelkie jej zmiany o charakterze stałym będą zgłaszane Rzeczypospolitej Polskiej w chwili początkowego rozmieszczenia oraz co sześć miesięcy po tym terminie, jak również będą przedmiotem okresowych konsultacji pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej RP a Departamentem Obrony Stanów Zjednoczonych. Ilość sił zbrojnych i personelu cywilnego nie może przekroczyć progu określonego w Załączniku bez uzyskania wcześniejszej zgody Ministerstwa Obrony Narodowej RP.
10. Przed dokonaniem istotnych zmian w Kompleksie Obrony Przeciwrakietowej i w głównych komponentach obrony przeciwrakietowej w Bazie, Stany Zjednoczone zawiadomią o tym Rzeczpospolitą Polską i skonsultują takie zmiany.
11. Stany Zjednoczone przekażą Rzeczypospolitej Polskiej dane dotyczące Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych, amerykańskich wykonawców kontraktowych i pracowników amerykańskich wykonawców kontraktowych pracujących lub mieszkających na terenie Bazy oraz osób pozostających na ich utrzymaniu. Postanowienia dotyczące rodzaju takich danych, częstotliwości oraz procedur dotyczących ich przekazywania zostaną określone w porozumieniu wykonawczym do niniejszej Umowy.

Artykuł IV **Dowództwo i Kontrola**

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępów 6 – 8 tego Artykułu, Baza, w tym polski personel wojskowy i cywilny Ministerstwa Obrony Narodowej RP przebywający na terenie Bazy oraz inni obywatele polscy zatrudnieni na terenie Bazy przez Ministerstwo Obrony Narodowej RP znajdują się pod dowództwem polskim, sprawowanym przez przedstawiciela polskich Sił Zbrojnych, zwanego dalej Dowódcą Polskim.

2. Dowódca Polski zostanie przedstawiony w ciągu trzydziestu (30) dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy. Dowódca Polski lub osoba przez niego wyznaczona będzie osobą kontaktową ze strony polskiej odnośnie działań związanych z funkcjonowaniem Bazy. Polska osoba kontaktowa ma swoje biuro na terenie Bazy.
3. W ciągu trzydziestu (30) dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy Stany Zjednoczone przedstawią przedstawiciela Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych zwanego dalej Dowódcą Amerykańskim, który będzie jedynym punktem kontaktowym strony amerykańskiej odnośnie bieżących działań objętych niniejszą Umową oraz który będzie sprawował kontrolę nad Obiektem/Instalacją oraz Siłami Zbrojnymi Stanów Zjednoczonych, osobami pozostającymi na ich utrzymaniu, amerykańskimi wykonawcami kontraktowymi oraz pracownikami amerykańskich wykonawców kontraktowych, jak również innymi osobami zatrudnionymi przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych na terenie Bazy.
4. Dowódca Polski, między innymi:
  - a. doradza w zakresie stosunków z organami polskiej administracji publicznej oraz ułatwia kontakty z nimi;
  - b. uczestniczy w koordynacji wzajemnego zabezpieczenia logistycznego personelu wojskowego i cywilnego rozmieszczonego w Bazie;
  - c. uczestniczy w koordynacji działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na terenie Bazy;
  - d. uczestniczy w koordynowaniu wzajemnego szkolenia na terenie Bazy; oraz
  - e. doradza Dowódcy Amerykańskiemu w zakresie polskiego prawa mającego zastosowanie do funkcjonowania Bazy.
5. Ministerstwo Obrony Narodowej RP w zakresie swoich kompetencji dołoży wszelkich możliwych starań, aby uzyskać wszelkie niezbędne zezwolenia polskich władz, a Stany Zjednoczone będą współpracowały w tym zakresie z Ministerstwem Obrony Narodowej RP w zależności od sytuacji.
6. Dowódca Polski może powiadomić Dowódcę Amerykańskiego o podejmowanych na terenie Bazy działaniach personelu Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych, osób pozostających na ich utrzymaniu, amerykańskich wykonawców kontraktowych, pracowników amerykańskich wykonawców kontraktowych co, do których istnieje przypuszczenie, że mogą być niezgodne z polskim prawem. Takie powiadomienie Polskiego Dowódcy będzie uwzględnione przez Dowódcę Amerykańskiego.
7. Stany Zjednoczone sprawują wyłączne dowództwo oraz kontrolę nad działaniami i operacjami w zakresie obrony przeciwrakietowej na terenie Bazy.

8. W zakresie kompetencji Dowódcy Amerykańskiego znajdują się także kwestie dotyczące nieruchomości, infrastruktury, instalacji, dostaw, sprzętu oraz materiałów umieszczonych na terenie Bazy, ale poza granicami Obiektu/Instalacji, które są używane wyłącznie przez Stany Zjednoczone.

Artykuł V **Korzystanie z Bazy**

1. Stany Zjednoczone, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy korzystają z Obiektu/Instalacji na terenie Bazy na zasadzie wyłączności i mają do nich nieograniczony dostęp.
2. Stany Zjednoczone mogą podejmować na terenie Bazy roboty budowlane, dokonywać zmian i ulepszeń zabudowań oraz infrastruktury obrony przeciwrakietowej na terenie Bazy, jak też je utrzymywać i eksploatować. Zabudowania te i infrastruktura obejmują, między innymi, antybalistyczne obronne rakiety przechwytyjące oraz związane z nimi obiekty przetwarzania, przechowywania i wyrzutnie; urządzenia łączności; urządzenia bezpieczeństwa i dostępu; obiekty administracyjne, konserwacji i magazynowania; infrastrukturę mediów (w tym zapasowy generator mocy i przesył energii elektrycznej); urządzenia do transportu i przechowywania paliwa; instalacje przeciwpożarową; obiekty mieszkalne i pomieszczenia dodatkowe dla personelu. W trakcie tych działań Stany Zjednoczone mogą:
  - a. korzystać, dokonywać zmian lub burzyć istniejące zabudowania i infrastrukturę na terenie Obiektu/Instalacji; oraz
  - b. usuwać istniejącą roślinność i dokonywać wykopów na terenie Obiektu/Instalacji.
3. Przed rozpoczęciem prac budowlanych na terenie Bazy, Stany Zjednoczone przedłożą Ministerstwu Obrony Narodowej RP odnośne dokumenty dotyczące planowanej działalności budowlanej. Odpowiedzialność za przetłumaczenie takich dokumentów zostanie określona w porozumieniu wykonawczym.
4. Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych korzystają z usług miejscowych polskich osób fizycznych i prawnych jako dostawców towarów i usług w możliwym zakresie w celu wykonania umowy, o ile oferty takich dostawców są konkurencyjne i jako takie są najbardziej korzystne.
5. W przestrzeni powietrznej nad i wokół Bazy zostanie utworzona strefa objęta zakazem lotów oraz strefa ograniczonego ruchu lotniczego. Porozumienie wykonawcze do niniejszej Umowy określi szczegółowe rozmiary wyżej wspomnianych stref, jak również zasady ich tworzenia i funkcjonowania oraz współpracy między odnośnymi władzami polskimi i amerykańskimi w zakresie korzystania z polskiej przestrzeni powietrznej.
6. Rzeczpospolita Polska zapewnia, że wykorzystanie terenów otaczających Bazę jest zgodne z wymogami funkcjonowania Bazy.

7. Stany Zjednoczone przekazują odnośne informacje, które pozwolą Rzeczypospolitej Polskiej uregulować zasady korzystania z terenów otaczających Bazę. Porozumienie wykonawcze, które będzie zawarte przez Strony w ciągu 90 dni od dnia podpisania niniejszej Umowy, określi szczegółowe rozmiary i ograniczenia w korzystaniu z takich terenów.

Artykuł VI **Dostęp do Bazy**

1. Dowódca Polski oraz upoważniony przez niego lub nią przedstawiciel mają prawo dostępu do całego obszaru Bazy. Dostęp do Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej zostaje przyznany niezwłocznie, zgodnie z wymogami w zakresie bezpieczeństwa i funkcjonowania Bazy.
2. Przedstawicielom właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej oraz służb ratowniczych niezwłocznie udziela się dostępu do Bazy, w tym do Obiektu/Instalacji:
  - a. w celu zareagowania na nagłe przypadki, takie jak pożar i poważne wypadki;
  - b. w celu ścigania osób, które popełniły przestępstwo poza Bazą i weszły na teren Bazy; oraz
  - c. na żądanie, w innych celach urzędowych określonych w polskim prawie.
3. Dowódca Polski w porozumieniu z Dowódcą Amerykańskim ustanawia procedury dostępu do Bazy, w tym odpowiednie środki bezpieczeństwa stosowane w związku z dostępem do Bazy, oraz wydaje stosowne przepustki do Bazy.
4. Stany Zjednoczone kontrolują dostęp do Obiektu/Instalacji na terenie Bazy.

Artykuł VII **Bezpieczeństwo Bazy**

1. Rzeczpospolita Polska jest odpowiedzialna za zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony Bazy poza granicami Obiektu/Instalacji.
2. Stany Zjednoczone, koordynując swoje działania z Rzeczpospolitą Polską, są odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony Obiektu/Instalacji na terenie Bazy.
3. Stany Zjednoczone dostarczają informacje i koordynują z Rzeczpospolitą Polską kwestie dotyczące planów ewentualnościowych w zakresie bezpieczeństwa i obronności bazy przed uzyskaniem przez Kompleks Obrony Przeciwrakietowej gotowości operacyjnej.

4. Rzeczpospolita Polska uznaje prawo Stanów Zjednoczonych do ochrony ich mienia stanowiącego elementy obrony przeciwrakietowej w czasie transportu na terytorium Polski poza Bazą. Rzeczpospolita Polska i Stany Zjednoczone koordynują działania dotyczące bezpieczeństwa tego mienia w czasie transportu.
5. W przypadku zapewniania bezpieczeństwa i ochrony przez wykonawców kontraktowych, takie podmioty będą działały zgodnie z odnośnymi wymogami polskiego prawa.
6. W przypadku otrzymania przez któregokolwiek z Dowódców informacji o sytuacji kryzysowej na terenie Bazy mogącej mieć wpływ na bezpieczeństwo ludności zamieszkującej region, taki Dowódca niezwłocznie powiadomi o tym drugiego Dowódcę.
7. Strony zobowiązują się współpracować, w zależności od sytuacji, w zakresie ochrony wywiadowczej i antyterrorystycznej Bazy. Rzeczpospolita Polska i Stany Zjednoczone będą realizować tę współpracę za pośrednictwem odpowiednich instytucji lub organizacji, które zostaną określone w porozumieniu wykonawczym.
8. Strony zawrą porozumienia wykonawcze w celu ustanowienia procedur terminowej wymiany informacji wywiadowczych i kontrwywiadowczych o wszelkich zagrożeniach dotyczących Bazy. Zgodnie z tymi porozumieniami wykonawczymi i w celu zapewnienia efektywnej ochrony Bazy Strony, gdy jest to właściwe, wymieniają się informacjami o istotnych zagrożeniach dotyczących Bazy.

Artykuł VIII

Informacje niejawne

Wszystkie Informacje Niejawne przekazywane lub wytwarzane zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy są przechowywane, opracowywane, przekazywane i zabezpieczane zgodnie z postanowieniami GSOMIA.

Artykuł IX

Używanie Systemu Obrony Przeciwrakietowej

1. W kontekście i zgodnie z Traktatem Północnoatlantyckim oraz rozwijającego się polsko-amerykańskiego partnerstwa w zakresie obrony przeciwrakietowej, Stany Zjednoczone zobowiązują się:
  - a. zapewnić bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej; oraz
  - b. bronić Rzeczypospolitej Polskiej przed atakiem rakiet balistycznych przy użyciu swojego systemu obrony przeciwrakietowej.

2. Stany Zjednoczone przekazują Rzeczypospolitej Polskiej ten sam rodzaj informacji dotyczących rozwoju sytuacji, które Stany Zjednoczone zgodziły się dostarczać innym głównym sojusznikom, w tym informacje dotyczące statusu systemu, rakiet śledzonych przez system, ich pochodzenia oraz przewidywanego miejsca, w które takie rakiety uderzą, a także przypadków operacyjnego użycia systemu obronnego.
3. Rzeczpospolita Polska i Stany Zjednoczone odbywają regularne konsultacje na temat amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej w takim zakresie, w jakim dotyczy on obrony Obszaru Północnoatlantyckiego, w tym Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym Strony powołują grupy robocze dla merytorycznej dyskusji i pracy nad wcześniej przygotowanymi planami wykonawczymi dotyczącymi ewentualnego działania systemu obrony przeciwrakietowej w celu obrony Obszaru Północnoatlantyckiego, w tym Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Baza oraz antybalistyczne obronne rakiety przechwytyjące rozmieszczone na jej terenie są wykorzystywane przez Stany Zjednoczone wyłącznie dla celów zgodnych z prawem międzynarodowym, w tym z Kartą Narodów Zjednoczonych oraz w ramach prawa do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony.
5. W celu umożliwienia ścisłej współpracy w zakresie systemu obrony przeciwrakietowej między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi, terminowej wymiany odnośnych informacji dotyczących funkcjonowania i rozwoju systemu obrony przeciwrakietowej, a także w interesie wzmocnienia wzajemnego zaufania, Stany Zjednoczone tworzą jedno lub więcej stanowisk oficerów łącznikowych w odpowiednim miejscu lub miejscach, które mogą być obsadzone przez odpowiednich pracowników Ministerstwa Obrony Narodowej RP. Szczegółowe uregulowania zostaną zawarte w odrębnym porozumieniu.

Artykuł X

Ochrona środowiska, zdrowia oraz bezpieczeństwo

1. Strony uzgodniły, że będą realizować niniejszą Umowę w sposób zgodny z wymogami ochrony środowiska naturalnego oraz zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.
2. Stany Zjednoczone są zobowiązane do przestrzegania odnośnych przepisów prawa polskiego dotyczących ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa.
3. Rzeczpospolita Polska potwierdza swoją politykę wdrażania praw i przepisów dotyczących ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa, mając na względzie zdrowie i bezpieczeństwo członków Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych, amerykańskich wykonawców kontraktowych, pracowników amerykańskich wykonawców kontraktowych oraz osób pozostających na ich utrzymaniu.

4. Stany Zjednoczone podejmą niezwłoczne działania w celu naprawienia znanych nieuchronnych i poważnych zagrożeń dla ludzkiego zdrowia i bezpieczeństwa ludzi wynikających z zanieczyszczenia środowiska naturalnego spowodowanego działaniami Departamentu Obrony Stanów Zjednoczonych, podejmowanymi na terenie Obiektu/Instalacji lub źródłem, których jest Obiekt/Instalacja. Takie działania Stanów Zjednoczonych muszą być zgodne z obowiązującym prawem i przepisami Stanów Zjednoczonych i uwzględniać przepisy polskiego prawa dotyczące ochrony środowiska.
5. Zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, przed rozpoczęciem robót budowlanych na terenie Bazy, Stany Zjednoczone mają obowiązek przekazać Rzeczypospolitej Polskiej posiadane przez siebie dane i informacje, konieczne w rozsądnym zakresie dla Rzeczypospolitej Polskiej do stosowania swych przepisów prawa o ochronie środowiska.

Artykuł XI

Koordinacja z polskimi władzami lokalnymi

Dowódcy Polski i Amerykański mogą się konsultować w sprawach lokalnych z wojewodą, marszałkiem województwa i starostą powiatu, właściwymi ze względu na obszar funkcjonowania Bazy.

Artykuł XII

Zamknięcie Obiektu/Instalacji na terenie Bazy

W przypadku zaprzestania używania Obiektu/Instalacji na terenie Bazy przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych, Stany Zjednoczone zwrócą jako wyłączną i nieobciążoną własność Rzeczypospolitej Polskiej Uzgodniony Obiekt lub Obszar lub ich części, tereny lub ich części, w tym budowle oraz rzeczy trwale związane z gruntem wybudowane przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych tamże, ale po zakończeniu ich używania przez Siły Zbrojne Stanów Zjednoczonych. Strony uzgodnią warunki zwrotu tej własności, w tym przeprowadzenie konsultacji w sprawie odszkodowania za ewentualną zaktualizowaną wartość ulepszeń lub konstrukcji.

Artykuł XIII

Zobowiązania finansowe

1. Każda ze Stron jest odpowiedzialna za ponoszenie kosztów wykonywania jej zobowiązań, wynikających z niniejszej Umowy.
  - a. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, Stany Zjednoczone ponoszą koszty:
    - (1) budowy, utrzymania i konserwacji i funkcjonowania antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących i związanych z nimi instalacji w obrębie Obiektu/Instalacji; oraz

- (2) zamówionych, uzyskanych i świadczonych usług w bezpośrednim związku z raketami przechwytyjącymi i instalacjami takimi jak media i linie telekomunikacyjne po cenie nie mniej korzystnej niż ta przyznana polskiemu Siłom Zbrojnym stacjonującym na terenie Bazy, chyba, że strony uzgodnią inaczej.
- b. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, Rzeczpospolita Polska ponosi koszty:
- (1) budowy, utrzymania i konserwacji oraz funkcjonowania instalacji na terenie Bazy znajdujących się pod polskim dowództwem lub instalacji użytkowanych wyłącznie lub głównie przez polskie władze; oraz
  - (2) podatków lokalnych związanych z Bazą od własności gruntów i innych nieruchomości.
- c. Jeśli w związku z budową i funkcjonowaniem Bazy modyfikacja pomieszczeń, instalacji, dróg, mediów, urządzeń komunikacyjnych lub innej infrastruktury znajdującej się na terenie Bazy lub poza jej terenem lub bezpośrednio z nią związanych i używanych zarówno przez Rzeczpospolitą Polską jak i Stany Zjednoczone będzie konieczna, koszty są ponoszone wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i Stany Zjednoczone za porozumieniem Stron.
- d. Jeżeli Strony uzgodnią, że Rzeczpospolita Polska pomaga Stanom Zjednoczonym w wypełnianiu ich zobowiązań dotyczących bezpieczeństwa Bazy, Stany Zjednoczone zwrócą Rzeczypospolitej Polskiej uzgodnione koszty określonych uzgodnionych usług dostarczonych przez Rzeczpospolitą Polską w celu pomocy Stanom Zjednoczonym w wypełnianiu ich zobowiązań dotyczących bezpieczeństwa Bazy.
2. Zgodnie z zobowiązaniami Stron wynikającymi z niniejszej Umowy oraz ich odnośnymi prawami krajowymi, wykonywanie zobowiązań Stron wynikających z niniejszej Umowy zależy od dostępności środków finansowych przeznaczonych na takie cele. Niniejszy akapit stosuje się bez uszczerbku dla jakichkolwiek zobowiązań Stron wynikających z Umowy NATO SOFA. Jeżeli Stany Zjednoczone zdecydują się zaakceptować wniosek Rzeczypospolitej Polskiej o zwrot kosztów zgodnie z ustępem 4 Artykułu XIV, Stany Zjednoczone wyasygnują odpowiednie środki finansowe na taki zwrot po zakończeniu swoich krajowych procedur prawnych.

Artykuł XIV **Roszczenia**

1. Roszczenia powstałe w Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu szkód na terytorium Polski są rozpatrywane zgodnie z artykułem VIII Umowy NATO SOFA.
2. Stany Zjednoczone będą ponosić odpowiedzialność prawną za szkody lub straty wynikające z funkcjonowania elementów amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej rozmieszczonego w Bazie, jeśli uznają, biorąc pod uwagę okoliczności, że powinny ponosić odpowiedzialność za takie szkody lub straty, i wówczas zaspokoją roszczenia z tytułu takich szkód lub strat zgodnie z prawem amerykańskim.

3. Rzeczpospolita Polska będzie ponosić odpowiedzialność prawną za szkody lub straty wynikające z funkcjonowania elementów amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej rozmieszczonego w Bazie, jeśli uzna, biorąc pod uwagę okoliczności, że powinna ponosić odpowiedzialność za takie szkody lub straty, ponieważ nastąpiły one w wyniku jej działań lub zaniedbań.
4. Strony konsultują się, co do najbardziej odpowiedniego sposobu rozpatrywania jakiegokolwiek innego roszczenia, w tym roszczenia strony trzeciej, które nie jest objęte Umową NATO SOFA. W przypadku takiego roszczenia przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej z tytułu straty lub szkody, w tym straty lub szkody powstałej poza terytorium Polski w związku z działaniem antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących rozmieszczonych na terytorium Polski, Stany Zjednoczone zapewniają właściwą pomoc oraz wsparcie prawne Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do każdego takiego roszczenia, w tym w odniesieniu do sporów sądowych powstałych w związku z takimi roszczeniami. Stany Zjednoczone życzliwie rozpatrzą wniosek Rzeczypospolitej Polskiej o zwrot wszelkich kosztów wynikających z prawomocnego wyroku w sprawie roszczenia z tytułu szkody lub straty związanej z działaniem antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących rozmieszczonych na terytorium Polski.
5. Żadne z postanowień tego artykułu nie stanowi zrzeczenia się przez którąkolwiek ze Stron jej immunitetu państwa.

Artykuł XV

Wykonanie umowy i rozstrzyganie sporów

1. W zależności od sytuacji, Strony oraz ich przedstawiciele mogą zawierać porozumienia wykonawcze w celu wykonywania postanowień niniejszej Umowy.
2. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy, w tym spory między Dowódcami dotyczące bieżącego funkcjonowania Bazy, są rozstrzygane na najniższym właściwym szczeblu w drodze konsultacji między Stronami. Spór można poddać dalszemu rozpatrzeniu i, jeżeli jest to możliwe, rozstrzygnięciu, przez Wspólną Komisję, która będzie utworzona przez Strony, lecz nie może on być wniesiony do żadnego krajowego lub międzynarodowego sądu, trybunału lub podobnego ciała lub do strony trzeciej w celu jego rozstrzygnięcia.

Artykuł XVI

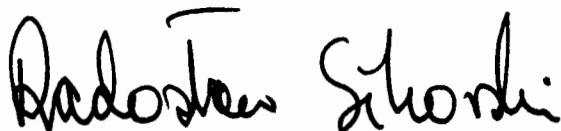
Wejście w życie, zmiany i okres obowiązywania

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie zgodnie z prawem wewnętrznym każdej ze Stron w dniu otrzymania późniejszej z not, w których Strony informują się nawzajem o spełnieniu wszystkich wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Niniejsza Umowa pozostaje w mocy przez początkowy okres 20 lat i będzie automatycznie przedłużana na okresy pięcioletnie, chyba, że którakolwiek ze Stron powiadomi drugą Stronę na piśmie, co najmniej na dwa lata przed upływem początkowego 20-letniego okresu lub następującego po nim 5-letniego okresu o zamiarze wypowiedzenia Umowy.
3. Niniejsza Umowa może być zmieniona w drodze pisemnego porozumienia Stron.
4. Niniejsza Umowa może być wypowiedziana przez każdą ze Stron w drodze pisemnej notyfikacji z dwuletnim wyprzedzeniem.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie umocowani przez swoje Rządy, złożyli podpisy pod niniejszą Umową.

Niniejszą Umowę sporządzono w *Warszawie* dnia *20 sierpnia 2008* roku, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.

W IMIENIU RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W IMIENIU RZĄDU
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
AMERYKI

Załącznik

Amerykański system obrony przeciwrakietowej zlokalizowany jest na Terenie Zamkniętym na terytorium Polski w miejscowości Słupsk-Redzikowo. Miejsce, które zostało zaznaczone na dołączonej mapie, obejmuje Bazę, Obiekt/Instalację oraz Kompleks Obrony Przeciwrakietowej, zgodnie z definicją Artykułu II niniejszej Umowy.

Granice Bazy, Obiektu/Instalacji oraz Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej MD w miejscu lokalizacji są określone na załączonej mapie. Strony mogą uaktualnić tę mapę poprzez zawarcie w tym celu specjalnego porozumienia wykonawczego.

W skład Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej wchodzi:

- a. obiekty administracyjne, utrzymania/konserwacji, magazyny i warsztaty naprawcze
  - b. instalacja wodociągowa
  - c. instalacje rozdziału mediów
  - d. główna elektrownia
  - e. generatory zasilania zapasowego w razie awarii
  - f. podstacje przesyłu prądu
  - g. instalacja przekazywania łączności światłowodowej
  - h. systemy łączności satelitarnej przesyłu danych i łączności głosowej
  - i. instalacja systemu łączności na pokładzie rakiet przechwytyjących
  - j. instalacje magazynowania i dystrybucji paliwa dla generatorów zapasowych
  - k. magazyn paliwa raketowego
  - l. magazyn instalacji utleniającej
  - m. stacje kontroli zabezpieczeń wejść i wyjść
  - n. instalacja monitoringu stanu bezpieczeństwa
  - o. budynek mechaniczno-elektryczny pola rakiet przechwytyjących
  - p. pole rakiet przechwytyjących, w skład, którego wchodzi dziesięć silosów
  - q. instalacja monitorująca rakiety przechwytyjące
  - r. instalacja odbioru i przetwarzania danych z rakiet przechwytyjących;
- oraz
- s. podziemne magazyny komponentów rakiet przechwytyjących

Liczba członków Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych i personelu cywilnego początkowo rozmieszczonych w Bazie nie przekroczy 500 osób.

Załącznik:
Mapa Bazy

Legenda

- ■ Granica kompleksu obrony przeciwlotkowej
- ■ Granica obiektu / instalacji
- ■ Granica bazy w Redzikowie

**PROTOKÓŁ ZMIENIAJĄCY UMOWĘ MIĘDZY RZĄDEM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ A RZĄDEM STANÓW ZJEDNOCZONYCH
AMERYKI DOTYCZĄCĄ ROZMIESZCZENIA NA TERYTORIUM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANTYBALISTYCZNYCH OBRONNYCH
RAKIET PRZECHWYTUJĄCYCH,
SPORZĄDZONĄ W WARSZAWIE DNIA 20 SIERPNIĄ 2008 ROKU**

Preambuła

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki;

Pragnąc zmienić postanowienia UMOWY MIĘDZY RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ A RZĄDEM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI DOTYCZĄCEJ ROZMIESZCZENIA NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANTYBALISTYCZNYCH OBRONNYCH RAKIET PRZECHWYTUJĄCYCH, sporządzonej w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r. (zwanej dalej „Umową”);

Działając zgodnie z Artykułem XVI Umowy;

Uzgodniły zmianę Umowy w sposób następujący:

Artykuł I

Tytuł Umowy zmienia się i otrzymuje następujące brzmienie:

„UMOWA MIĘDZY RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ A RZĄDEM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI DOTYCZĄCĄ ROZMIESZCZENIA NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ SYSTEMU OBRONY PRZED RAKIETAMI BALISTYCZNYMI”.

Artykuł II

Preambułę zmienia się w sposób następujący:

1. Akapit 4 zmienia się i otrzymuje następujące brzmienie:

„Uznając stosowanie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o statusie sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych Ameryki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządzonej w Warszawie dnia 11 grudnia 2009 roku (zwanej dalej „Polsko-Amerykańską Umową Uzupełniającą SOFA”);”.

2. Akapit 6 zmienia się w sposób następujący:

- a. Wyrażenie „antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „systemu obrony przed raketami balistycznymi”.
- b. W polskiej wersji językowej tego akapitu wyraz „przeciwrakietowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

3. Akapit 7 zmienia się w sposób następujący:

Wyrażenie „amerykańskich antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „amerykańskiego systemu obrony przed raketami balistycznymi”.

Artykuł III

Artykuł I ustęp 1 zmienia się w sposób następujący:

Wyrażenie „nienuklearnych, antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „nienuklearnego systemu obrony przed raketami balistycznymi”.

Artykuł IV

Artykuł II zmienia się w sposób następujący:

1. W definicji wyrażenia „Baza” wyrażenie „antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „systemu obrony przed raketami balistycznymi”.
2. Po definicji „Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej” wprowadza się następującą definicję:
„System obrony przed raketami balistycznymi” - obejmuje rakiety przechwytyjące systemu obrony przed raketami balistycznymi, system radarowy, wyrzutnie, system dowodzenia i kontroli, system łączności, sprzęt związany z misją obrony przed atakiem rakiet balistycznych i sprzęt do wsparcia tej misji”.

Artykuł V

Artykuł III ustęp 8 zmienia się w sposób następujący:

Wyrażenie „antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „rakiet przechwytyjących systemu obrony przed raketami balistycznymi”.

Artykuł VI

W artykule IV ustęp 7 w polskiej wersji językowej wyraz „przeciwrakietowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

Artykuł VII

Artykuł V ustęp 2 zmienia się w sposób następujący:

1. Wyrażenie „antybalistyczne obronne rakiety przechwytyjące” zastępuje się wyrażeniem „rakiety przechwytyjące systemu obrony przed raketami balistycznymi”.
2. W polskiej wersji językowej tego ustępu wyraz „przeciwrakietowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

Artykuł VIII

W artykule VII ustęp 4 w polskiej wersji językowej wyraz „przeciwrakietowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

Artykuł IX

Artykuł IX zmienia się w sposób następujący:

1. W ustępie 4 wyrażenie „antybalistyczne obronne rakiety przechwytyjące” zastępuje się wyrażeniem „system obrony przed raketami balistycznymi”.
2. W tytule w polskiej wersji językowej wyraz „Przeciwraketowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.
3. W ustępie 1 lit. b w polskiej wersji językowej wyraz „przeciwraketowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.
4. W ustępie 3 w polskiej wersji językowej w obu przypadkach, w których występuje wyraz „przeciwraketowej”, zastępuje się go wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.
5. W ustępie 5 w polskiej wersji językowej w obu przypadkach, w których występuje wyraz „przeciwraketowej”, zastępuje się go wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

Artykuł X

Artykuł XIII zmienia się w sposób następujący:

1. W ustępie 1 lit. a pkt 1 wyrażenie „antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących” zastępuje się wyrażeniem „systemu obrony przed raketami balistycznymi”.
2. W ustępie 1 lit. a pkt 2 wyrażenie „raketami przechwytyjącymi” zastępuje się wyrażeniem „systemem obrony przed raketami balistycznymi”.

Artykuł XI

Artykuł XIV zmienia się w sposób następujący:

1. W ustępie 4 w obu przypadkach, w których występuje wyrażenie „antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących rozmieszczonych”, zastępuje się je wyrażeniem „systemu obrony przed raketami balistycznymi rozmieszczonego”.
2. W ustępach 2 oraz 3 w polskiej wersji językowej wyraz „przeciwraketowej” zastępuje się wyrażeniem „przed raketami balistycznymi”.

Artykuł XII

1. Załącznik zmienia się i otrzymuje następujące brzmienie:

„Amerykański system obrony przed raketami balistycznymi zlokalizowany jest na Terenie Zamkniętym na terytorium Polski w miejscowości Słupsk- Redzikowo. Miejsce, które zostało zaznaczone na dołączonej mapie, obejmuje Bazę, Obiekt/Instalację oraz Kompleks Obrony Przeciwraketowej, zgodnie z definicją zawartą w Artykule II niniejszej Umowy.

Granice Bazy, Obiektu/Instalacji oraz Kompleksu Obrony Przeciwraketowej w miejscu lokalizacji są określone na załączonej mapie. Strony mogą uaktualnić tę mapę poprzez zawarcie w tym celu specjalnego porozumienia wykonawczego.

W skład Kompleksu Obrony Przeciwrakietowej wchodzi:

- a. obiekty administracyjne, konserwacji i warsztaty naprawcze;
- b. instalacja wodociągowa;
- c. instalacje rozdziału mediów;
- d. generator zasilania;
- e. instalacje łączności;
- f. instalacje magazynowania i dystrybucji paliwa;
- g. stacja kontroli zabezpieczeń wejść i wyjść;
- h. instalacja monitoringu stanu bezpieczeństwa;
- i. teren magazynowy;
- j. moduły wyrzutni rakiet przechwytyjących;
- k. skład materiałów wybuchowych;
- l. radar; oraz
- m. instalacja dowodzenia.

Liczba członków Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych i personelu cywilnego początkowo rozmieszczonych w Bazie nie przekroczy 500 osób.”

2. Mapa Bazy zawarta w Załączniku do Załącznika do Umowy zostaje zastąpiona uaktualnioną Mapą Bazy załączoną do niniejszego Protokołu.

Artykuł XIII

Niniejszy Protokół stanowi integralną część Umowy i wchodzi w życie tego samego dnia co Umowa.

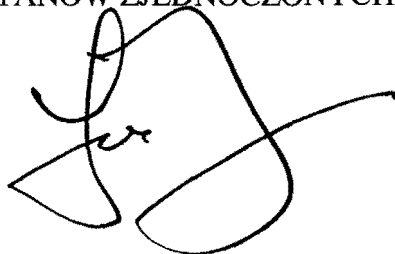
NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie umocowani przez swoje Rządy, złożyli podpisy pod niniejszym Protokołem.

Sporządzono w Krakowie dnia 3 lipca 2010 roku
w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy
czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne.

W IMIENIU RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

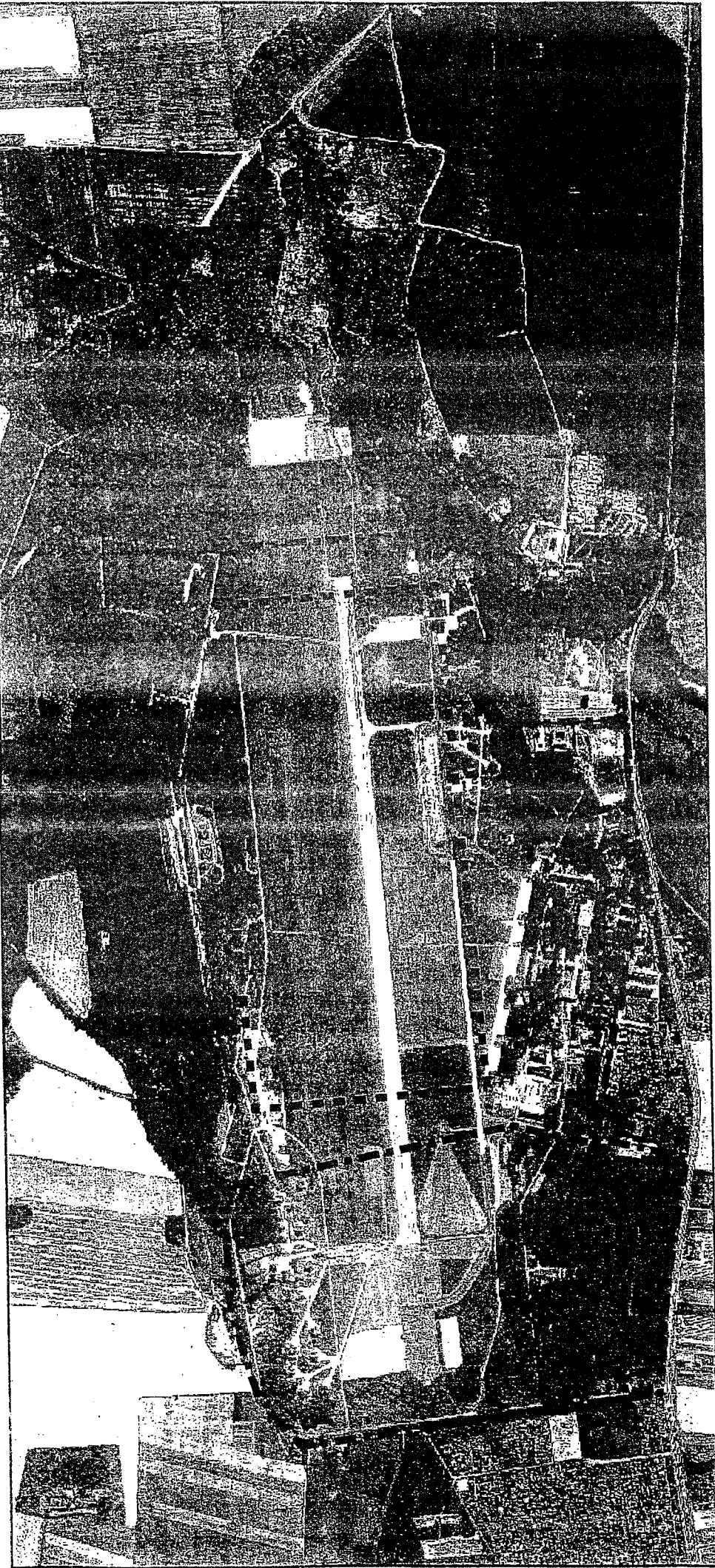

W IMIENIU RZĄDU
STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

Mapa bazy

Załącznik do Załącznika (3 lipca 2010 r.)

Legenda

- ■ ■ ■ ■ Granica kompleksu obrony przeciwrakietowej
- Granica obiektu / instalacji
- ■ ■ ■ ■ Granica bazy w Redzikowie

2,000 0 2,000
Stopy

500 0 500
Metry

N

Two scale bars are provided: one in feet (Stopy) ranging from 0 to 2,000, and one in meters (Metry) ranging from 0 to 500. Below the scale bars is a north arrow pointing upwards, labeled with 'N'.

AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND AND THE
GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
CONCERNING THE DEPLOYMENT OF
GROUND-BASED BALLISTIC MISSILE DEFENSE INTERCEPTORS
IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND

Preamble

The Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America (hereafter referred to as the “Parties”);

Recognizing that the proliferation of weapons of mass destruction and the means of their delivery, including ballistic missiles, poses a grave threat to international peace and security, and to the Parties, their allies, and friends;

Acting in compliance with international law, including binding multilateral and bilateral international agreements, and in particular with the provisions of the North Atlantic Treaty done at Washington on April 4, 1949, the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces done at London on June 19, 1951 (hereafter referred to as the “NATO SOFA”), the Acquisition and Cross-Servicing Agreement between the Ministry of National Defense of the Republic of Poland and the Department of Defense of the United States of America done at Warsaw on November 22, 1996, and the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America Concerning Security Measures for the Protection of Classified Information in the Military Sphere done at Warsaw on March 8, 2007 (hereafter referred to as the “GSOMIA”);

Recognizing the applicability of the Agreement between the Republic of Poland and the United States of America to Supplement the NATO SOFA (hereafter referred to as the “Poland-U.S. Supplemental SOFA”), upon its entry into force;

Recognizing also the need to combine and enhance their efforts for purposes of individual and collective self-defense, to maintain international peace and security, and to further enhance their capabilities for an appropriate response to threats and attacks, including those of a terrorist nature;

Reaffirming that deployment of ground-based ballistic missile defense interceptors in the territory of Poland represents an important contribution by the Republic of Poland to the building and further enhancement of the United States missile defense system;

Recognizing that cooperation with allies and friends, and including members of the North Atlantic Treaty Organization (hereafter referred to as “NATO”), in defense against the

threat of ballistic missiles is important, and that deployment of United States ground-based ballistic missile defense interceptors in the territory of Poland will enhance and complement the existing security relationship between the Republic of Poland and the United States and contribute to international peace and security and to the security of the Republic of Poland, the United States, and NATO;

Bearing in mind their common defense interests and recognizing that cooperation in the field of ballistic missile defense constitutes one of the elements of broader bilateral security cooperation, which should contribute to the strengthening of the security of the Parties;

Recognizing their shared vision of broader and deeper strategic cooperation between the Republic of Poland and the United States and, in its pursuit, the establishment of the Strategic Cooperation Consultative Group (SCCG) to facilitate consultations on the enhancement of their mutual security, including the transformation and modernization of Polish Armed Forces, within the framework of Article 3 of the North Atlantic Treaty;

Recognizing that the United States intends to provide information to, and to coordinate with, the Republic of Poland concerning contingency planning for the security and defense of the Base;

Have agreed as follows:

Article I **Purpose and Scope**

1. This Agreement establishes the rights and obligations of the Parties with respect to the use by the United States of the Closed Area on the territory of Poland in the locality of Slupsk-Redzikowo for the purpose of deployment there and use of non-nuclear ground-based ballistic missile defense interceptors.

2. Upon entry into force of the Poland-U.S. Supplemental SOFA, each and every provision of that agreement shall apply, *mutatis mutandis*, to this Agreement, unless this Agreement specifically provides that a particular provision of the Poland-U.S. Supplemental SOFA does not apply. For matters not covered by this Agreement or the Poland-U.S. Supplemental SOFA, to the extent such matters are covered by the NATO SOFA, the NATO SOFA shall apply.

Article II **Definitions**

For purposes of this Agreement, the following terms are defined:

“Base” means a Closed Area in the territory of Poland in the locality of Slupsk-Redzikowo, used by United States forces pursuant to the provisions of this Agreement and for the duration thereof, for the purpose of deployment there and use of ground-based ballistic missile defense interceptors. The Base constitutes an Agreed Facility and Area.

“Closed Area” means an area restricted for defense and security reasons as provided in Polish law.

“Facility” means the area located within the Base where the Missile Defense Complex and supporting infrastructure are located and with respect to which the United States controls access. The Facility constitutes an Agreed Facility and Area.

“Missile Defense Complex” means the area located within the Facility with respect to which the United States maintains a heightened degree of access control.

The terms “force”, “civilian component”, “United States forces”, “dependent”, “United States contractor”, “United States contractor employees”, and “Agreed Facility and Area”, shall have the meaning as defined in the Poland-U.S. Supplemental SOFA.

Article III **Status and Operation of the Base**

1. The Base is the property of the Republic of Poland.
2. The United States forces shall use the Base without prejudice to the sovereignty and laws of the Republic of Poland.
3. The Base shall be designated a Closed Area in accordance with Polish law.
4. Polish law applies in the area of the Base. The force and the civilian component and the members thereof, as well as their dependents, shall have the duty to respect the laws of the Republic of Poland in the area of the Base and elsewhere in the territory of Poland.
5. All buildings, non-relocatable structures and assemblies connected to the soil on the Base, including those constructed, used, altered or improved by United States forces, are the property of the Republic of Poland, while movable objects and fixtures remain the property of United States forces and United States contractors, as appropriate.

6. The United States shall be responsible to maintain good order and discipline within the United States forces present on the Base, in accordance with United States internal laws and regulations.
7. Operations on the Base shall be conducted with due regard for public health and safety.
8. The United States shall not conduct without the consent of the Republic of Poland flight tests of ground-based ballistic missile defense interceptors deployed on the Base.
9. The number of the members of the force and the civilian component to be deployed initially at the Base, as well as a description of the major elements of the Missile Defense Complex, are set forth in the Annex. The total number of members of the force and the civilian component stationed at the Base, as well as any permanent changes in that number, shall be reported to the Republic of Poland upon initial deployment and every six months thereafter, and shall be the subject of periodic consultations between the Polish Ministry of National Defense and the United States Department of Defense. The number of members of the force and the civilian component shall not exceed the number set forth in the Annex without the prior consent of the Polish Ministry of National Defense.
10. The United States shall notify, and consult with, the Republic of Poland prior to major modifications to the Missile Defense Complex and to major missile defense components on the Base.
11. The United States shall provide to the Republic of Poland data concerning United States forces, United States contractors, United States contractor employees working or living on the Base, and dependents. Provisions regarding the type, frequency, and procedures for the provision of such data shall be established in an implementing arrangement to this Agreement.

Article IV **Command and Control**

1. Except as provided in paragraphs 6 - 8 below, the Base, including Polish military and civilian personnel of the Polish Ministry of National Defense staying on the Base and other Polish nationals employed by the Polish Ministry of National Defense on the Base, shall be under Polish command exercised by a representative of the Polish Armed Forces (hereafter referred to as the "Polish Commander").
2. The Polish Commander shall be identified within thirty days of entry into force of this Agreement. The Polish Commander or his or her designee shall be the Polish point of contact regarding activities related to Base operations. The Polish point of contact shall have an office on the Base.
3. The United States shall, within thirty days of entry into force of this Agreement, identify a representative of the United States forces (hereafter referred to as the "U.S. Commander")

who shall be the United States single point of contact regarding day-to-day activities under this Agreement, and who shall have authority over the Facility and United States forces, dependents, United States contractors, United States contractor employees, and other individuals employed by United States forces on the Base.

4. The Polish Commander shall, *inter alia*:

- a. advise regarding relations with Polish governmental institutions and facilitate contacts with such institutions;
- b. participate in coordinating mutual logistics support for the military and civilian personnel deployed on the Base;
- c. participate in coordinating the provision of security on the grounds of the Base;
- d. participate in coordinating reciprocal training on the grounds of the Base; and
- e. advise the U.S. Commander regarding Polish law relevant to Base operation.

5. The Polish Ministry of National Defense shall be responsible to the maximum extent possible for obtaining any necessary Polish authorizations and the United States shall assist the Polish Ministry of National Defense, as appropriate.

6. The Polish Commander may notify the U.S. Commander of actions by United States forces, dependents, United States contractors, and United States contractor employees on the Base that appear to be inconsistent with Polish law. Such notification by the Polish Commander shall be duly considered by the U.S. Commander.

7. The United States shall have exclusive command and control over ballistic missile defense activities and operations on the Base.

8. The U.S. Commander also shall be responsible for matters relating to immovable property, infrastructure, installations, supplies, equipment, and materiel located on the Base, but outside the Facility, that are operated exclusively by the United States.

Article V **Use of the Base**

1. The United States shall have exclusive use of, and unrestricted access to, the Facility on the Base in accordance with this Agreement.

2. The United States may undertake construction activities on, and make alterations and improvements to, and maintain, sustain, and operate ballistic missile defense structures and infrastructure on the Base. Such structures and infrastructure include, but are not limited to, ground-based missile defense interceptors and associated processing, storage, and launch facilities; communications facilities; security and access facilities; administrative, maintenance, and storage facilities; utilities infrastructure (including back-up power generation and distribution); fuel handling and storage facilities; fire protection; and

housing and personnel support facilities. In the course of such activities, the United States may:

- a. use, alter, or demolish existing structures and infrastructure on the Facility; and
- b. clear existing vegetation and excavate soil on the Facility.

3. Prior to beginning a construction activity on the Base, the United States shall submit to the Polish Ministry of National Defense relevant documentation concerning the planned construction activity. Responsibility for translating such documents shall be specified in an implementing arrangement.

4. United States forces shall utilize local Polish physical persons and legal entities as suppliers of articles and services to the extent feasible for the performance of a contract when the bids of such suppliers are competitive and constitute the best value.

5. A no-fly zone and a limited no-fly zone will be established in the airspace over and around the Base. Detailed parameters for the aforesaid zones, as well as the principles of their establishment and operation, and of cooperation between relevant Polish and United States authorities regarding the use of Polish airspace, will be established in an implementing arrangement to this Agreement.

6. The Republic of Poland shall ensure that use of the land areas surrounding the Base is consistent with operation of the Base.

7. The United States shall furnish relevant information to allow the Republic of Poland to regulate the use of land areas surrounding the Base. The specific parameters and limitations on land use will be established in an implementing arrangement that the Parties shall conclude within ninety days of signature of this Agreement.

Article VI **Access to the Base**

1. The Polish Commander and his or her authorized representative shall have access to the entire area of the Base. Access to the Missile Defense Complex shall be provided promptly consistent with operational, safety, and security requirements.

2. Representatives of competent agencies of the Republic of Poland and rescue services shall be granted prompt access to the Base, including the Facility:

- a. to respond to emergencies, such as fires or serious accidents;
- b. to pursue persons who have committed an offense outside the Base and have entered the Base; and
- c. upon request, for other official purposes specified under Polish law.

3. The Polish Commander shall, with the concurrence of the U.S. Commander, establish the procedures for access to the Base, including appropriate safety and security measures to be applied for entering the Base, and shall issue appropriate passes to the Base.

4. The United States shall control access to the Facility on the Base.

Article VII
Security of the Base

1. The Republic of Poland shall be responsible for providing security and protection of the Base outside the perimeter of the Facility.

2. The United States, in coordination with the Republic of Poland, shall be responsible for providing security and protection of the Facility on the Base.

3. The United States shall provide information to, and coordinate with, the Republic of Poland concerning contingency planning for the security and defense of the Base prior to the Missile Defense Complex achieving operational status.

4. The Republic of Poland recognizes the right of the United States to protect its ballistic missile defense assets during transportation within the territory of Poland outside of the Base. The Republic of Poland and the United States shall coordinate regarding security for these assets during transportation.

5. In the event that security and protection are to be provided by contractors, such entities shall comply with the relevant requirements of Polish law.

6. In the event either commander becomes aware of a crisis situation on the Base that may affect the safety of the population inhabiting the region, that commander shall promptly notify the other commander.

7. The Parties undertake to cooperate, as appropriate, with respect to intelligence and counter-terrorist protection of the Base. The Republic of Poland and the United States will carry out this cooperation through appropriate institutions or organizations to be identified in an implementing arrangement.

8. The Parties shall enter into implementing arrangements to establish procedures for the timely exchange of intelligence and counter-intelligence information regarding all threats related to the Base. In accordance with such implementing arrangements, and in order to effectively protect the Base, the Parties shall, as appropriate, exchange information on relevant threats related to the Base.

Article VIII
Classified Information

All classified information provided or generated pursuant to this Agreement shall be stored, handled, transmitted, and safeguarded in accordance with the GSOMIA.

Article IX
Use of the Ballistic Missile Defense System

1. Within the context of, and consistent with, the North Atlantic Treaty and the emerging Polish-U.S partnership on missile defense, the United States is committed:
  - a. to the security of the Republic of Poland; and
  - b. to defend by means of its ballistic missile defense system the Republic of Poland against ballistic missile attack.
2. The United States shall provide to the Republic of Poland the same type of situational awareness as the United States has agreed to provide to other major allies, including the status of the system, missiles being tracked by the system, the origin and projected impact of such missiles, and missile defense engagements.
3. The Republic of Poland and the United States shall consult regularly concerning the United States ballistic missile defense system as it relates to the defense of the North Atlantic area, including the Republic of Poland. In this respect, the Parties shall establish working groups for substantive exchanges and work on pre-planned execution plans on how the ballistic missile defense system would operate for the defense of the North Atlantic area, including the Republic of Poland.
4. The Base and the ground-based ballistic missile defense interceptors deployed there shall be used by the United States exclusively for purposes consistent with international law, including the Charter of the United Nations and the framework of the right of individual or collective self-defense.
5. To enable close cooperation in ballistic missile defense between the Republic of Poland and the United States, timely exchange of relevant information on the functioning and development of the ballistic missile defense system, as well as in the interest of reinforcement of mutual confidence, the United States shall establish liaison officer position(s) at appropriate location(s), which may be filled by appropriate official(s) from the Polish Ministry of National Defense. Specific arrangements shall be established in a separate agreement.

Article X
Environment, Health, and Safety

1. The Parties agree to implement this Agreement in a manner consistent with the protection of the natural environment and human health and safety.
2. The United States shall have the duty to respect the relevant laws of the Republic of Poland concerning the environment, health, and safety.
3. The Republic of Poland confirms its policy to implement its environmental, health, and safety laws and regulations, with due regard for the health and safety of United States forces, United States contractors, United States contractor employees, and dependents.
4. The United States will take prompt action to remedy known imminent and substantial endangerments to human health and safety due to environmental contamination resulting from U.S. Department of Defense operations that is located on, or emanating from, the Facility. Such U.S. action shall be in accordance with applicable U.S. laws and regulations and with due regard for Polish environmental regulations.
5. Consistent with paragraph 2 of this Article, prior to commencing construction work on the Base, the United States shall provide to the Republic of Poland data and information in its possession that is reasonably necessary to enable the Republic of Poland to implement its environmental regulations.

Article XI
Coordination with Polish Authorities

The Polish and U.S. Commanders may consult regarding local matters with the Provincial Governor (Wojewoda), the Speaker of the Provincial Legislature (Marszalek Wojewodztwa), and the County Commissioner (Starosta), who have authority over the area where the Base is located.

Article XII
Closure of the Facility on the Base

In the event United States forces discontinue use of the Facility on the Base, the United States shall return as the sole and unencumbered property of the Republic of Poland any agreed facility or area, or any portion thereof, including non-relocatable structures and assemblies constructed by the United States forces therein once no longer used by United States forces. The Parties shall agree on the terms of return of the property, including having consultations on compensation for the residual value, if any, of improvements or construction.

Article XIII
Financial Responsibilities

1. Each Party shall be responsible for the costs of carrying out its obligations under this Agreement:

(a) Except as may be otherwise agreed, the United States shall be responsible for the cost of:

- (1) construction, maintenance, sustainment, and operation of ground-based ballistic missile defense interceptors and related facilities on the Facility; and
- (2) services requested, received, and rendered in direct connection with such interceptors and facilities, such as utilities and telecommunications lines which it will pay at a rate no less favorable than that granted to Polish Armed Forces located at the Base, except as may be otherwise agreed.

(b) Except as may be otherwise agreed, the Republic of Poland shall be responsible for the cost of:

- (1) construction, maintenance, sustainment, and operation of facilities under Polish command, or for the exclusive or primary use by Polish authorities, at the Base; and
- (2) local taxes related to the Base with regard to ownership of land and other immovable property.

(c) If, in connection with the construction and operation of the Base, it becomes necessary to construct or modify premises, facilities, roads, utilities, communications, or other infrastructure located on the Base, or outside the Base but directly associated with it, and used both by the Republic of Poland and the United States, the costs shall be divided between the Republic of Poland and the United States by mutual agreement.

(d) If the Parties agree that the Republic of Poland shall assist the United States in performing its security responsibilities for the Facility, the United States shall reimburse the Republic of Poland for the agreed costs of agreed specified services provided by the Republic of Poland to assist the United States in performing its security responsibilities for the Facility on the Base.

2. In accordance with the obligations of the Parties under this Agreement and their respective national laws, the obligations of the Parties under this Agreement shall be subject to the availability of funds appropriated for such purposes. This paragraph is without prejudice to any obligations of the Parties arising pursuant to the NATO SOFA. If the United States decides to accept a request from the Republic of Poland for reimbursement in accordance with paragraph 4 of Article XIV, the United States will make available funds for such reimbursement upon the conclusion of its national legal procedures.

Article XIV
Claims

1. Claims arising in the Republic of Poland for damage in the territory of Poland shall be handled in accordance with Article VIII of the NATO SOFA.
2. The United States will take legal responsibility for damage or loss resulting from the operation of elements of the United States ballistic missile defense system deployed on the Base if the United States determines, given the circumstances, that it should bear responsibility for such damage or loss, and it will settle claims for such damage or loss in accordance with U.S. law.
3. The Republic of Poland will take legal responsibility for damage or loss resulting from the operation of elements of the United States ballistic missile defense system deployed on the Base if the Republic of Poland determines, given the circumstances, that it should bear responsibility for such damage or loss because such damage or loss was the result of actions or negligence by the Republic of Poland.
4. The Parties shall consult on the most appropriate way to handle any other claim, including a claim by a third party, that is not covered by the NATO SOFA. In the event of such a claim against the Republic of Poland for loss or damage, including for loss or damage outside the territory of Poland, attributable to the operation of ground-based ballistic missile defense interceptors deployed in the territory of Poland, the United States shall provide appropriate assistance and legal support to the Republic of Poland with respect to any such claim, including any litigation arising therefrom. The United States will give sympathetic consideration to a request from the Republic of Poland for reimbursement of a final judgment from a claim based on damage or loss attributable to the operation of ground-based ballistic missile defense interceptors deployed in the territory of Poland.
5. Nothing in this Article constitutes a waiver of sovereign immunity by either of the Parties.

Article XV
Implementation and Settlement of Disputes

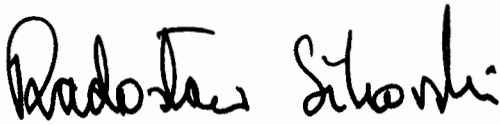
1. As appropriate, the Parties and their designees may enter into implementing arrangements to carry out the provisions of this Agreement.
2. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement, including disputes between the commanders concerning the day-to-day operation of the Base, shall be resolved at the lowest competent level by means of consultation between the Parties. A dispute may be submitted for further consideration, and, where possible, resolution, to the Joint Commission to be established by the Parties, but it may not be referred to any national or international court, tribunal, or other similar body, or any third party for settlement.

Article XVI
Entry into Force, Amendment, and Duration

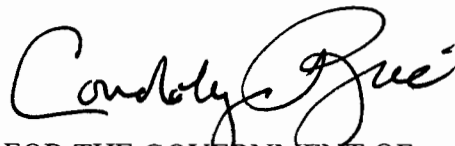
1. This Agreement shall enter into force in accordance with the internal laws of each Party and upon the date of the later of the written notifications whereby the Parties inform each other that all their internal procedures necessary to bring this Agreement into force have been fulfilled.
2. This Agreement shall remain in force for an initial period of twenty years, and be automatically renewed for five-year periods unless either Party notifies the other in writing at least two years prior to the expiration of the initial twenty-year period or a succeeding five-year period of its intent to terminate the Agreement.
3. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties.
4. This Agreement may be terminated at any time by either Party upon a two-year written notice to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Warsaw, this 20 day of August 2008, in duplicate, in the Polish and English languages, both texts being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND:

FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:

Annex

The U.S. ground-based ballistic missile defense site is located in the Closed Area on the territory of Poland in the locality of Slupsk-Redzikowo. The site, which is depicted on the appended map, includes the Base, Facility, and Missile Defense Complex, as defined in Article II of the Agreement.

The boundaries of the Base, Facility, and Missile Defense Complex at the site are as shown in the appended map. The Parties may update the map by entering into a specific implementing arrangement for that purpose.

The Missile Defense Complex shall be composed of:

- a. administrative, maintenance, storage and repair facility;
- b. water supply facility;
- c. utility distribution facility;
- d. primary power plant;
- e. emergency back-up power generators;
- f. electrical distribution substation;
- g. fiber optic communications distribution facility;
- h. satellite communications systems for data and voice;
- i. in-flight interceptor communications system facilities;
- j. fuel storage and distribution facility for back-up power generators;
- k. propellant storage facility;
- l. oxidizer storage facility;
- m. security entrance and exit control station;
- n. security monitoring facility;
- o. interceptor field mechanical-electrical building;
- p. interceptor field consisting of ten silos;
- q. interceptor monitoring facility;
- r. interceptor receiving and processing facility; and
- s. interceptor components storage igloos.

The number of members of the U.S. force and the civilian component deployed initially at the Base shall not exceed 500.

Appendix:
Base Map

Base Map

Appendix to the Annex

Legend

- ■ ■ Missile Defense Complex Boundary
- ■ ■ U.S. Facility Boundary
- ■ ■ Redzikowo Air Base Boundary

**PROTOCOL AMENDING THE AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND AND
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
CONCERNING THE DEPLOYMENT OF GROUND-BASED BALLISTIC
MISSILE DEFENSE INTERCEPTORS IN THE TERRITORY OF THE
REPUBLIC OF POLAND, DONE AT WARSAW ON AUGUST 20, 2008**

Preamble

The Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America;

Desiring to amend the provisions of the AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND AND THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA CONCERNING THE DEPLOYMENT OF GROUND-BASED BALLISTIC MISSILE DEFENSE INTERCEPTORS IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND, done at Warsaw on August 20, 2008 (hereafter referred to as "the Agreement");

Acting in accordance with Article XVI of the Agreement;

Have agreed to amend the Agreement as follows:

Article I

The title of the Agreement is amended to read as follows:

"AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND AND THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA CONCERNING THE DEPLOYMENT OF A BALLISTIC MISSILE DEFENSE SYSTEM IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF POLAND".

Article II

The Preamble is amended as follows:

1. Paragraph 4 is amended to read as follows:

"Recognizing the application of the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America on the Status of the Armed Forces of the United States of America in the Territory of the Republic of Poland, done at Warsaw on December 11, 2009 (hereafter referred to as the "Poland-U.S. Supplemental SOFA");".

2. Paragraph 6 is amended as follows:

a. The phrase "ground-based ballistic missile defense interceptors" is replaced by the phrase "a Ballistic Missile Defense System".

b. The Polish language version of the paragraph is amended by replacing the word "przeciwrakietowej" with the words "przed rakietami balistycznymi".

3. Paragraph 7 is amended as follows:

The phrase “United States ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “a United States Ballistic Missile Defense System”.

Article III

Paragraph 1 of Article I is amended as follows:

The phrase “non-nuclear ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “a non-nuclear Ballistic Missile Defense System”.

Article IV

Article II is amended as follows:

1. In the definition of the term “Base” the phrase “ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “a Ballistic Missile Defense System”.
2. After the definition of “Missile Defense Complex” the following definition is inserted:

“‘Ballistic Missile Defense System’ includes ballistic missile defense interceptors, a radar system, a launching system, a command and control system, a communications system, and associated mission and mission support equipment for defense against ballistic missile attack.”

Article V

Paragraph 8 of Article III is amended as follows:

The phrase “ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “ballistic missile defense system interceptors”.

Article VI

Paragraph 7 of Article IV of the Polish language version is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.

Article VII

Paragraph 2 of Article V is amended as follows:

1. The phrase “ground-based missile defense interceptors” is replaced by the phrase “ballistic missile defense system interceptors”.
2. The Polish language version of the paragraph is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.

Article VIII

Paragraph 4 of Article VII of the Polish language version is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.

Article IX

Article IX is amended as follows:

1. In Paragraph 4, the phrase “ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “Ballistic Missile Defense System”.
2. The Polish language version of the title is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.
3. The Polish language version of Paragraph 1(b) is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.
4. The Polish language version of Paragraph 3 is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” in both cases it appears with the words “przed raketami balistycznymi”.
5. The Polish language version of Paragraph 5 is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” in both cases it appears with the words “przed raketami balistycznymi”.

Article X

Article XIII is amended as follows:

1. In Paragraph 1(a)(1), the phrase “ground-based ballistic missile defense interceptors” is replaced by the phrase “a Ballistic Missile Defense System”.
2. In Paragraph 1(a)(2), the phrase “interceptors” is replaced by the phrase “a Ballistic Missile Defense System”.

Article XI

Article XIV is amended as follows:

1. In Paragraph 4, in both cases where the phrase “ground-based ballistic missile defense interceptors deployed” appears, it is replaced by the phrase “a Ballistic Missile Defense System deployed”.
2. The Polish language version of Paragraphs 2 and 3 is amended by replacing the word “przeciwrakietowej” with the words “przed raketami balistycznymi”.

Article XII

1. The Annex is amended to read as follows:

“The U.S. Ballistic Missile Defense System site is located in the Closed Area on the territory of Poland in the locality of Słupsk-Redzikowo. The site, which is depicted on the appended map, includes the Base, Facility, and Missile Defense Complex as defined in Article II of the Agreement.

The boundaries of the Base, Facility, and Missile Defense Complex at the site are as shown in the appended map. The Parties may update the map by entering into a specific implementing arrangement for that purpose.

- The Missile Defense Complex shall be composed of:
- a. administrative, maintenance, and repair facilities;
  - b. water supply facility;
  - c. utility distribution facility;
  - d. generator power facility;
  - e. communications facilities;
  - f. fuel storage and distribution facility;
  - g. security entrance and exit control station;
  - h. security monitoring facility;
  - i. storage area;
  - j. interceptor launcher modules;
  - k. explosives storage facility;
  - l. radar structure; and
  - m. command facility.

The number of members of the U.S. forces and the civilian component deployed initially at the Base shall not exceed 500.”

2. The Base Map in the Appendix to the Annex of the Agreement is replaced by the updated Base Map appended to this Protocol.

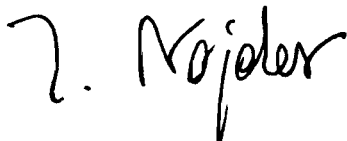
Article XIII

This Protocol shall constitute an integral part of the Agreement and shall enter into force on the same date as the Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE at Krakow, this 3 day of July, 2010, in duplicate, in the Polish and English languages, both texts being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND:

FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA:

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 7 grudnia 2010 r.

DPUE - 920 *192* - 10/11/4

dot.: DPT/2269/53/09/10/MD/138966 z dn. 1.12.2010 r.

RM-101-212-10

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej *Protokołu zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących sporządzoną w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., sporządzonego w Krakowie dnia 3 lipca 2010 r.*, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działaniach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

w związku z przedłożonym *Protokołem zmieniającym Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczącą rozmieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej antybalistycznych obronnych rakiet przechwytyjących sporządzoną w Warszawie dnia 20 sierpnia 2008 r., sporządzonym w Krakowie dnia 3 lipca 2010 r.*, pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię:

Protokół nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

[Signature]
Minister Spraw Zagranicznych